

Gemeente Oude IJsselstreek
T.a.v. College van B en W
Postbus 42
7080 AA Gendringen

Landfort, 8 december 2021

Geacht college,

Op 13 oktober jongstleden hebben wij uw college verzocht planologische medewerking te verlenen aan de realisatie van een nieuwe parkeervoorziening voor bezoekers van Huis Landfort aan de Hogestraat in Megchelen.

In ons verzoek hebben wij op basis van een verkenning van mogelijke locaties uiteengezet waarom de locatie op de hoek van de Hogestraat/Landfortseweg de voorkeur geniet. Met het oog op de juridische en planologische procedure hebben wij in dat verzoek alleen locaties beschreven die binnen de gemeente- en landsgrenzen liggen. Op 2 december jongstleden ontvingen wij echter het bericht dat de provincie Gelderland graag ook een verkenning ziet van mogelijke locaties net over de grens.

Vooropgesteld staat dat wij allerlei praktische, juridische en financiële problemen voorzien bij de planvorming, aanleg, het beheer en onderhoud van een parkeerlocatie in Duitsland. Ook zijn er door verschillen in nationale en lokale regelgeving veel vraagtekens rondom de mogelijke inzet van vrijwilligers voor onderhoud en krijgen bezoekers, zonder dat ze daarin zelf een keuze hebben, te maken met regelgeving uit twee landen. Bovendien zal de economische spin-off voor uw gemeente flink kleiner worden als alle reguliere bezoekers via Duitsland komen en vertrekken.

Niettemin hebben wij met een open blik naar mogelijke locaties in Duitsland gekeken en geven in dit schrijven een nadere ruimtelijke onderbouwing van onze bevindingen en afwegingen bij die locaties.

Verkenning opties Duitsland

Voor de realisatie van een parkeervoorziening voor bezoekers van Huis Landfort zijn in Duitsland drie zoekgebieden nader bekeken:

1. Langs de Dwarsefeld (L605)
2. Via de Nieder-Issel
3. Via de Geurweg



De drie zoekgebieden in Duitsland

Zoekgebied 1 - Langs de Dwarsefeld (L605)

De percelen langs de Dwarsefeld (zoekgebied 1) lijken op het eerste gezicht misschien een geschikte plek voor een parkeervoorziening. De percelen in dit zoekgebied liggen echter binnen de begrenzing van het Naturpark Hohe Mark, zoals blijkt uit onderstaande uitsnede uit een kaart van het Ministerium für Umwelt, Landwirtschaft, Natur- und Verbraucherschutz van Nordrhein-Westfalen.



*Begrenzing Naturpark Hohe Mark; groen gearceerd
(bron: UVO Online-Kartendienst "NRW Umweltkarten vor Ort")*

Naast de ligging in het Naturpark Hohe Mark is ook uit lokale waarnemingen bekend dat het gebied langs de Oude IJssel en de Feldschlaggraben in ecologisch opzicht een bijzonder en kwetsbaar gebied is. Vooral langs de Feldschlaggraben komen bijvoorbeeld enkele bijzondere vogels voor. Een verdere beperkende factor in

ruimtelijk opzicht is het feit dat de Bezirksregierung Münster dit gebied in haar plannen heeft aangewezen als overstromingsgebied bij hoog water.



*Overstromingsgebieden/Überschwemmungsgebieten; (licht)blauwe vlakken
(bron: UVO Online-Kartendienst "NRW Umweltkarten vor Ort")*

Een bijkomend probleem in zoekgebied 1 is dat er voor bezoekers geen eenvoudige verbinding met de buitenplaats is, aangezien er twee watergangen moeten worden overbrugd: de Feldschlaggraben en de Oude IJssel. Vooral die laatste vormt, met een breedte van ongeveer 10 meter van oever tot oever, een flinke infrastructurele opgave. Een opgave die ook aan de Nederlandse kant van de grens onherroepelijk om ingrepen in de padenstructuur en het groen van de buitenplaats vraagt. Huis Landfort is echter een van rijkswege beschermde complex historische buitenplaats. Binnen de grenzen van de buitenplaats kunnen daardoor geen grote infrastructurele wijzigingen worden doorgevoerd. Bovendien maakt het groen dat hiervoor zou moeten wijken onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk (GNN), waardoor ingrepen ook vanuit dat oogpunt niet wenselijk en mogelijk zijn.

Vanuit kwalitatief oogpunt is een parkeervoorziening in zoekgebied 1 evenmin gewenst. De locatie wordt namelijk geflankeerd door grote industriële hallen en kassen, zowel in het noordwesten als in het zuidoosten. De aanrijroute en bezoekersbeleving doet daarmee geen recht aan het karakter van Huis Landfort. Dit beeld wordt verder verstoord met de uitbreidingsplannen van TROX GmbH. Bovendien hebben wij begrepen dat een deel van zoekgebied 1 al in beeld is voor de aanleg van (natte) natuur als compensatie voor de uitbreiding van TROX.

Tot slot zijn er voor zoekgebied 1 ook vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid grote bezwaren. De parkeervoorziening zou namelijk ontsloten worden via de Dwarsefeld (L605). Op deze doorgaande route van Gendringen naar Anholt wordt doorgaans hard gereden en er is sprake van een flink hoogteverschil tussen de weg en naastgelegen percelen. Zonder (grote) infrastructurele aanpassingen aan de weg is

deze niet geschikt om het afslaande, recreatieve verkeer en het achteroprijdende, reguliere verkeer op een veilige manier te verwerken.

Kortom, een parkeervoorziening in zoekgebied 1 moet als niet wenselijk en niet haalbaar worden beschouwd.



Aanblik van de Dwarsefeld (kijkrichting Gendringen)

Zoekgebied 2 - Via de Nieder-Issel

Zoekgebied 2 ligt dicht tegen de buitenplaats aan en wordt ontsloten door de Nieder-Issel, die vervolgens weer op de Anholter Strasse uitkomt. Het zoekgebied is qua afstand tot de buitenplaats weliswaar aantrekkelijk gelegen, maar de ontsluitingsweg Nieder-Issel is ontoereikend om de bezoekersstromen van en naar Huis Landfort te verwerken. Bovendien is zoekgebied 2 eveneens gelegen binnen de grenzen van het Naturpark Hohe Mark en aangewezen als overstromingsgebied.

De Nieder-Issel kenmerkt zich voor de volledige 1,3 kilometer door een sterk landelijk karakter en de weg is niet breed. Ter indicatie: de weg is bijna twee meter smaller dan de Landfortseweg en Hogestraat en er is sprake van een flink hoogteverval tussen het wegdek en de naastgelegen weidegronden. De Nieder-Issel is daarmee volstrekt ongeschikt als aanrijroute voor bezoekers en touringcars, vooral bij evenementen en op piekmomenten als bezoekers rond dezelfde tijd aankomen en vertrekken. Tegemoetkomend verkeer op de Nieder-Issel kan elkaar dan niet of nauwelijks passeren.

De smalle en onoverzichtelijke aansluiting op de Anholter Strasse leidt eveneens tot gevaarlijke situaties wanneer bestemmingsverkeer wil afslaan maar daarvoor niet de ruimte heeft en achteroprijdend, doorgaand verkeer plotseling moet remmen.



Profiel van de Nieder-Issel en aansluiting op de Anholter Strasse

Naast problemen met de verkeersveiligheid is zoekgebied 2 ook vanuit kwalitatief oogpunt en gewenste uitstraling minder geschikt. De aanrijroute en de toegang tot de buitenplaats vindt vanuit zoekgebied 2 namelijk als het ware plaats via de 'achteringang', terwijl de oriëntatie van huis, tuin en park juist gericht is op de toegang via de Landfortseweg. sEL en GLK zien een wandeling over de oprijlaan als een belangrijk onderdeel van de publieksbeleving bij een bezoek aan Huis Landfort en investeren daarom flink in deze toegang.

Kortom, zoekgebied 2 is evenmin een wenselijke en realistische optie.

Zoekgebied 3 - Via de Geurweg

Zoekgebied 3 wordt ontsloten door de Geurweg, die vervolgens uitkomt op de Hogestraat. Beide wegen zijn verhard en hebben als voordeel dat de ontsluiting dan via Nederland gaat. Ook zoekgebied 3 is echter gelegen in Duitsland, binnen de grenzen van het Naturpark Hohe Mark en aangewezen als overstromingsgebied.

Daarnaast is de Geurweg in zijn huidige vorm en breedte minder geschikt als ontsluitingsweg. Tegemoetkomend verkeer kan elkaar moeilijk passeren en de bezoekersstromen zullen naar verwachting behoorlijk wat hinder opleveren voor de direct aanwonenden.

Bovendien is de te overbruggen afstand tot de buitenplaats aanzienlijk. Er zou minimaal 300 meter aan paden moeten worden aangelegd om de parkeervoorziening te verbinden met de bestaande padenstructuur, waarna nog eens 600 meter moet worden afgelegd om bij het Koetshuis te komen. Een deel van de bezoekers zal bij deze afstanden op zoek gaan naar andere opties en bijvoorbeeld wild parkeren in de bermen nabij de huidige ingang naar Huis Landfort.

Tot slot is zoekgebied 3 ook qua gewenste uitstraling ongeschikt, aangezien de buitenplaats ook vanaf deze plek wordt betreden via de 'achteringang'.

Kortom, zoekgebied 3 valt eveneens af als mogelijke locatie voor een parkeervoorziening.

Conclusie

De drie zoekgebieden in deze verkenning hebben in ruimtelijk opzicht meerdere gebreken, waardoor de aanleg van een parkeervoorziening op Duits grondgebied als onwenselijk en niet haalbaar moet worden beschouwd.

Daarnaast gaat er in de dagelijkse praktijk veel onduidelijkheid ontstaan als personeel, vrijwilligers, bepaalde zakelijke bezoekers en mindervalide bezoekers de toegang via de Landfortseweg mogen gebruiken en reguliere bezoekers naar Duitsland worden verwezen. Dat leidt onherroepelijk tot zoekgedrag, omrijden en extra uitstoot van schadelijke gassen met alle nadelige gevolgen van dien voor de omgeving en omwonenden.

Tot slot

sEL en GLK staan achter de bevindingen in deze verkenning. We verzoeken uw college daarom nogmaals planologische medewerking te verlenen aan de realisatie van de parkeervoorziening aan de Hogestraat.

Met vriendelijke groet,

Drs. René.W.Chr. Dessing,

directeur
stichting Erfgoed Landfort

ing. Leo H.J. Cleiren,

regiohoofd Oost Gelderland
Geldersch Landschap & Kasteelen